

MUZEJSKI VJESNIK 6

GLASILO MUZEJA

SJEVEROZAPADNE HRVATSKE

**MUZEJSKI VJESNIK
GLASILO MUZEJSKOG DRUŠTVA SJEVEROZAPADNE
HRVATSKE**

(Čakovec, Čazma, Grabrovnica, Kalinovec, Koprivnica, Križevci,
Trakošćan, Varaždin, Varaždinske Toplice i Virje)

UREDNIŠTVO

Vladimir Kalšan (glavni i odgovorni urednik), Ljubica Ramušćak,
Marina Šimek, Vlado Srimšek, Branimir Šimek (tehnički urednik)

Muzejski vjesnik izlazi povremeno, a najmanje jednom godišnje.
Rukopise ne honoriramo i ne vraćamo. Časopis solidarno financi-
raju muzeji sjeverozapadne Hrvatske.

NAKLADNIK

Muzej Međimurja — Čakovec

ZA NAKLADNIKA

Vladimir Kalšan

TISAK

TIZ »Zrinski« Čakovec, naklada 800 komada

BROJ 6 — OŽUJAK 1983.

GOD. VI

Za sadržaj priloga odgovaraju autori

SADRŽAJ

MUZEJ I ŠKOLA

- Stjepan Hajduk: Iskustva iz Zavičajnog muzeja Varaždinske Toplice u suradnji sa školama 3
- Marina Šimek: Neke mogućnosti suradnje učenika i arheologa 6
- Libuše Kašpar: Suradnja etnologa Gradskog muzeja Varaždin se školama 11
- Miroslav Klemm: Obrazovanje izložbama 16

MUZEJ I UDRUŽENI RAD

- Franjo Horvatić: Suradnja Muzeja grada Koprivnice i SOUR-a »Podravke« 21
- Jasna Tomičić: Udruženi rad i Gradski muzej Varaždin 25
- Vladimir Kalšan: Muzej Međimurja — Čakovec i udruženi rad Međimurja 26

MEZEOLOGIJA I ZAŠTITA

- Zorko Marković: Razmatranja o zaštiti arheoloških lokaliteta 31
- Dragutin Feletar: Dolazi vrijeme »Industrijskih muzeja« 33
- Smilja Petr-Marčec: Osnovan muzej prehrane »Podravke« 35
- Marina Šimek: Igračke u prethistoriji i antici 39
- Zoran Gregl: Osnutak muzeja u Velikom Taboru 42

STRUČNI ČLANCI

- Zorko Marković: Opažanja o statističkoj obradi nalaza s arheoloških istraživanja 49
- Zoran Homen: O jednom nalazu sa križevačke ciglane 51
- Jasna Tomičić: Varaždinska brvnara 55
- Tomislav Đurić: Stare varaždinske novine u knjižnici Gradskog muzeja Varaždin 58
- Vladimir Kalšan: Kupoprodajni ugovor Eugen Feštetić — »Slavonija« dd za industriju drva u Zagrebu 64
- Josip Fluksi: Naprave za lov štetočina i gamadi 68
- Marijan Špoljar: Izložba — akcija kao forma galerijskog djelovanja 71

VIJESTI

- Dragutin Feletar: Četiri vrijedna izdanja 77
- Libuše Kašpar: Povijesne paralele hrvatske i slovenske etnologije (1848 — 1945.) 79
- Libuše Kašpar: Kongres folklorista na Hvaru 81
- Ljubica Ramušćak: III kongres Saveza društava povjesničara umjetnosti Jugoslavije i Skupština saveza 82

IN MEMORIAM

- Tomislav Đurić: Umro je Josip Turković — slikar podravske ravni 87
- Dragutin Feletar: Mirko Androić (1922—1982.) 88
- Tomislav Đurić: Uz desetu obljetnicu smrti Krešimira Filića 89
- AKCIJE 93

**KUPOPRODAJNI UGOVOR EUGEN FEŠTETIĆ —
»SLAVONIJA« d.d. ZA INDUSTRIJU DRVA U ZAGREBU**

Vlada Kraljevine SHS objavila je 27. 02. 1919. godine Prethodne odredbe za pripremu agrarne reforme, čime su svi veleposjedi na području kraljevine stavljani pod sekvestar, odnosno pod državni nadzor. Najveći veleposjed u Međimurju držao je grof Eugen Feštetić, a iznosio je na dan donošenja Prethodnih odredaba 27.703 katastarskih jutara i 982 čhv.

Osjećajući da će, donese li se zakon o agrarnoj reformi ostati kratkih rukava, Feštetić je odlučio prodati posjed. Dobroga kupca našao je u »Slavoniji« d.d. za industriju drva iz Zagreba.

Nakon dužih pregovora kupoprodajni je ugovor sklopljen 21. 09. 1923. godine u Čakovcu. Uz svjedoke Aleksandra Kneževića i Josipa Farožića potvrdio ga je i dr Ivan N. Novak, kraljevski javni bilježnik.

Kupoprodajni ugovor

između g. grofa Eugena (Jenö) Fešteticsa, veleposjednika u Pribislavcu, zastupanog po g. Dr. u Franji Hajošu iz Čakovca, temeljem punomoći od 8. juna 1923. s jedne strane kao prodavatelja te tt. »Slavonija« d.n.d. za industriju drva u Zagrebu s druge strane kao kupca, kako slijedi:

I

Gospodin grof Eugen Feštetics prodaje, a »Slavonija« d.n.d za industriju drva kupuje posjed od ca 27.000 kat. rali, vlasništvo prodavatelja, koje se nalazi na području ove kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca u Međimurju, a djelomice i u Prekomurju, te se općenito nazivlje skupnim imenom Čakovečko Vlastelinstvo za kupovinu od Din 45.000.000.— slovima četrdesetpet milijuna Dinara.

II

Kupovina od Din 45.000.000.— ima se ovim načinom isplatiti:
dioni iznos od Din 12,500.000.—

plaća se kod potpisa ugovora u gotovom.

Daljnji iznos od Din 12,500.000.—
ima se isplatiti 1. januara 1924.

iznos od Din 10,000.000.—
ima se isplatiti 31. marta 1924., a

iznos od Din 10,000.000.—
čime je namirana ukupna kupovina
od Din 45,000.000.—
ima se platiti 30. juna 1924.

Svi dioni iznosi imaju se preračunati u jednoj trećini u šv. Frank, a u dvije trećine u Dollare, uz utanačeni tečaj za 100 Dinara jednako 6.35 švic Franaka, odnosno 1.144 Dollara, tako da se ima platiti:

kod potpisa ugovora Doll 95.334. šv. Fran 264.579.—
1. januara 1924. Doll 95.334. šv. Fran 264.579.—
31. marta 1924. Doll 76.267. šv. Fran 211.655.—
30. juna 1924. Doll 76.267. šv. Fran 211.655.—
ukupno: Doll. 343.202, šv Fran 952.468.—

U koliko se kupovina na isplati kod potpisa ugovora, ima se od današnjeg dana ukamatiti sa 5%. Za odmah neisplaćeni ostatak kupovine od amer. Dollara 247.868 i švic Franaka 687.889.— posebno je utanačena bankovna garancija.

Pojedine rate ostatka kupovine imaju se doznačiti na račun i pogibelj kupca bankama, označenim kao platežnim mjestima po gospodinu prodavatelju.

III

Predmetom su kupa ove imovinske sastojine:

a) sve nekretnine kako su danas na području Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca vlasništvo g. prodavatelja, bez obzira na njihovo stanje i bez obzira na to gdje su gruntovno zapisani. Nadalje su predmetom kupa sve zgrade, depadance i s ovima skopčana posebna prava vlastelinstva, kao što i sve nekretnine koje su već zapale pod agrarnu reformu. Sve te nekretnine, što se prodaju sadržane su u gruntovnim knjigama, koje su spomenute u popisu, priloženom punomoći g. Dra. Franje Hajoša, a koji popis čini sastavni dio ovog ugovora.

b) cjelokupni gospodarstveni živi i mrtvi inventar vlastelinstva, zatim tražbine, što ih imade gosp. prodavatelj protiv erara, no gosp. prodavatelj ne preuzima nikakva jamstva za postojanje i utjerivost tih tražbina. Gosp. prodavatelj ne preuzima ni jamstvo za izmjeru površina prodanih nekretnina, te građevno stanje zgrada, za izmjeru i drvno stanje šuma, a ne preuzima ni jamstvo za to, ako nekretnine koje gruntovno čine njegovo vlasništvo ne bi bile u njegovu posjedu uslijed prodaje, bilo s drugog kog naslova.

Nasuprot su predmetom ove kupoprodaje i ona zemljišta koja u gruntovnici nijesu upisana kao vlasnost vlastelinstva te nijesu sadržana u popisu spomenutom pod a) ove točke, faktično se ali nalaze u posjedu vlastelinstva te pod njezinom upravom. Tome pripadaju i onakve parcele, koje su pod drugim kojim imenom upisane u gruntovnici.

Kupac prima na znanje, da se gospodin prodavatelj odrekne zahtjeva s naslova naknade štete protiv države pa ma s kojega razloga poticali. Kupac pozna položaj vlastelinstva, zna za odredbe koje postoje sa strane vlade u pogledu šuma, polja, zgrada i fundusa instructusa, jednom riječi glede čitavog vlastelinstva, a koje su djelomice i provedene, pa izjavljuje da ni ove odredbe, ni naredbe, a ni eventualne buduće zakonite ili naredbenim putem izdane mjere ne mogu dati povoda da se ovaj ugovor pobije, ili da se traži umanjene kupovine.

IV

Obje se ugovorne strane odriču prava napadati ovaj ugovor, radi prikrate preko polovice prave vrijednosti.

V

Kupac se obavezuje povrh kupovine da preuzme slijedeće obaveze i da u tom pogledu potpunoma obezbijedi g. prodavatelja:

1. u korist Austro-ugarske banke knjiženu ostatinu tražbinu u iznosu od cca K 1,500.000.— sa nuzgredicama.

2. Sve realne terete vlastelinstva, napose patronatske obaveze preuzete spram čakovečkog samostana o opsegu koje se kupac uputio, zatim sve eventualne obaveze spram činovnika, namještenih po vladi i drugih namještenika sekvestriranog vlastelinstva, koje se mogu tražiti od vlastelinstva temeljem zakona ili vladinih naredaba danas ili u buduće; konačno sve obaveze koje proizlaze iz knjiga i bilježaka vlastelinstva, tako među inim obaveze spram umirovljenika, koji stanuju u ovoj kraljevini i obaveze s naslova »manjih dugova«, ove potonje do maksimalnog iznosa od Din. 62.500.— a uz to kamate i troškove.

3. Kupac plaća osim kupovine sve zaostale ili još propisat se imajuće državne ili općinske poreze i pristojbe sa nametima i prirezima svake vrste, prinose za bolnu potpurnu blagajnu i druge državne ili općinske tražbine, koje god vrsti, ukratko svakovrsne zahtjeve javnopravne naravi.

Kupac ima da snosi i trošak dignuća sekvestracije, državnu pristojbu od ovog ugovora sa svim eventualnim dodacima koji bi se

pripisali na ovaj ugovor, nadalje trošak sastava ugovora uključivo troškova intervencije pravnog zastupnika, tako, da g. prodavatelja ne snađu nikakvi troškovi ni izdaci ma koje vrsti iz ovog ugovora.

4. Kupac preuzima namjesto gosp. prodavatelja, da će sam isplatiti sva eventualna potraživanja g. g. Leo Vomačka i Dragutin Perko koje bi ovi stavili s naslova primanja u zakup, te eventualne zahtjeve tvrdke Ujlaky, Hirschler i sin, koje bi ova stavila s naslova jedne prodaje drva pa se obavezuje, da će te eventualne obveze ispuniti i u pogledu istih obezbijediti gosp. prodavatelja.

VI

Prodavatelj daje ovime izričitu privolu da se temeljem ovog ugovora, a bez daljnjeg njegovog pitanja ishodi uknjižba prava vlasništva u korist kupca na svim nekretninama, koje su naznačene u popisu, priloženom punomoći g. Dra. Hajoša a koji čini sastavni dio ovog ugovora.

VII

Gosp. prodavatelj dozvoljuje, da kupac smijesta po dignuću sekvestracije stupi u posjed kupljenog objekta, odnosno dozvoljuje, da se sekvestrirani objekt nakon dignuća smjesta izravno dade u posjed kupca.

VIII

Savezno sa točkom III b. obavezan je prodavatelj kupcu omogućiti stečenje vlasništva, odnosno upis vlasništva kupčeva u gruntnim knjigama i glede onih nekretnina, koje pripadaju gosp. prodavatelju a nijesu popisane u popisu priloženom punomoći g. Dra. Franje Hajoša.

IX

Stranke sporazumno izjavljuju, da je vrijednost nekretnina prodanih ovom pogodbom din 35,000.000.—, a pokretnina (ubranih plodova, tražbina itd.) Din. 10,000.000.— kao svjedoci:

Aleksandar Knežević v. r.

Josip Farožiš v. r.

Dr. Franjo Hajoš v. r.

Slavonija društvo na Dionice za industriju drva Herman v. r. Bošnjak v. r.

Ovime uredovno potvrđujem, da je ovaj prepis posve suglasan sa predočenim mi izvorom time, da je prije potpisa u zadnjem redku druge strane dodana riječ »prava« a na trećoj strani u devetom redku riječ »drugih«.

U Čakovcu, dne dvadesetiprvog septembra hiljadudevetsto dvadesetitreće.

P.V. Dr. Ivan N. Novak
kr. javni bilježnik

Sa ovjerovljenim prepisom suglasno
20. X 1925.

Kovač Stjepan

Žig Kr. poreznog ureda

Josip Fluksi, Muzej grada Koprivnice

NAPRAVE ZA LOV ŠTETOČINA I GAMADI

— štakornice, mišolovke, železa i želesca

Žiteljima Podravine od davnine bio je uvijek veliki problem kako sačuvati svoj dom i gospodarstvo (stoku, perad, živežne namirnice) od razne gamadi i štetočina kao što su vukovi, lisice, tvorovi, štakori i miševi. Zbog toga su seljani bili prisiljeni boriti se protiv njih na razne načine i raznim sredstvima.

U etnografskoj zbirci Muzeja grada Koprivnice čuva se nekoliko danas već vrlo rijetkih naprava za lov tih štetočina. Tu se nalaze više vrsti drvenih mišolovki, štakornica te železa i želesca. Te sprave su pravi narodni izumi, inovacije, ručni rad, vrlo primitivnog oblika i izrade, ali su vrlo efikasne u svojoj primjeni.

ŠTAKORNICA

To je grubo izrađena drvena kutija četvrtastog oblika (sl. 1a i 1b). Na gornjoj strani nalazi se pokretni poklopac a iznad njega na dva stupa nalazi se pokretni zasun. Kad se poklopac podigne podupre se sa jednim štapićem, za koji se učvrsti i »zaveže« mac (meso, sir, slanina).